Kuntaliitto
Kommunförbundet

Lausunto

Dnro 854/03/2018

21.11.2018

Ympäristövaliokunta 23.11.2018 klo 9:30

Laki eläinten hyvinvoinnista

Eläinten hyvinvointilain uudistaminen on kokonaisuudessaan tarpeellinen ja kannatettava. Eläinten hyvinvoinnin valvonta on siirtymässä kunnilta maakunnalle. Kuntaliitto on kiinnittänyt huomiota uusiin velvoitteisiin (löytöeläinten kuljetuksen järjestäminen ja eläinten hyvinvoinnin valvonnan järjestäminen), joiden osalta järjestämisen kustannukset tulevat nousemaan ja kustannusten nousu on arvioitu puutteellisesti. Näistä velvoitteista aiheutuvista kustannuksista vastaisivat tulevaisuudessa maakunnat.

Kustannuksiin vaikuttaa myös parhaillaan eduskunnan käsittelyssä oleva hallituksen esitys työaikalaiksi. Näiden kaikkien lakimuutosten yhteisvaikutuksia ja etenkään kustannusvaikutuksia ei ole vielä voitu arvioida.

Löytöeläimet 26 §

”*Maakunnan on huolehdittava myös kiinni otettujen eläinten kuljetuksen järjestämisestä löytöeläinten talteenottopaikkaan*.”

Nykyisen eläinsuojelulain 15 §:ssä kunnalle säädettyä velvoitetta laajennettaisiin ja täsmennettäisiin siten, että maakunnan tehtäviin kuuluisi eläinten hoidon lisäksi niiden kuljetus, sairaalle tai vahingoittuneelle eläimelle annettava ensiapu ja muu sen tarvitsema kohtuullinen hoito sairauden tai vamman hoitamiseksi.

On oletettavaa, että kun kuljetuspalvelu on lakisääteisesti korvattava, sitä tullaan hyödyntämään enemmän kuin nykyistä vapaaehtoisiin sopimuksiin perustuvaa järjestelmää. Kustannuksia ei voida periä täysimääräisesti eläinten omistajilta, sillä silloin monet eläimet jäisivät noutamatta.

Löytöeläinten kuljetuksesta aiheutuvat kustannukset ovat uusia ja ne on aliarvioitu esityksessä (valtakunnallinen kustannus alle 30 000 euroa). Kustannukset tulevat olemaan todennäköisesti kymmenkertaiset verrattuna lakiesityksessä esitettyihin laskelmiin.

72 § Maakunnan tehtävät, ”*Maakunnan on järjestettävä eläinten hyvinvoinnin valvontaan liittyvien kiireellisten tehtävien hoitaminen myös virka-ajan ulkopuolella*.”

Kuntaliitto pitää hyvänä sitä, että eläinten hyvinvoinnin valvonnassa voidaan käyttää eläinlääkärien lisäksi myös muun koulutustaustan omaavia viranhaltijoita, mistä on arvioitu saatavan valtakunnan tasolla 0,5 M€ kustannussäästö verrattuna siihen, että käytettäisiin pelkästään eläinlääkäreitä. Tämä on tärkeää myös siksi, ettei maassa ole suurta eläinlääkärireserviä.

Päivystysvelvollisuus hyvinvoinnin valvontatehtävissä on uusi, mutta lakiesityksessä sen ei ole arvioitu aiheuttavan kustannuksia verrattuna nykyiseen käytäntöön, etenkin jos päivystys hoidettaisiin maakuntien välisenä yhteistyönä. Kuntaliiton näkemyksen mukaan esitys näyttäisi johtavan kahteen erilliseen eläinlääkäripäivystykseen, joista toinen vastaa valvonnasta ja toinen praktiikasta. Tämä tulisi lisäämään kustannuksia merkittävästi. Mikäli päivystystä valvontatehtäviin halutaan järjestää, se tulisi hoitaa valtakunnallisesti keskitettynä ratkaisuna Ruokavirastosta, joka voisi kentällä toimenpiteitä vaativien tehtävien osalta kääntyä maakunnan praktiikassa päivystävien eläinlääkärien tai poliisin puoleen.

www.kunnat.net
www.kommunerna.net

Suomen Kuntaliitto
Toinen linja 14,00530 Helsinki
PL 200, 00101 Helsinki
Puh. 09 7711,faksi 09 771 2291
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
Andra linjen 14,00530 Helsingfors
PB 200, 00101 Helsingfors
Tfn 09 7711, fax 09 771 2291
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

Eduskunnassa on parhaillaan käsiteltävänä myös hallituksen esitys työaikalaiksi, jossa esitetään säädettäväksi muutoksia työaikalain soveltamisalaan. Näiden muutosten toteutuessa julkisen sektorin eläinlääkärit muuttuvat työaikalain alaisiksi. KT Kuntatyönantajien tekemän selvityksen mukaan julkiselle sektorille tarvittaisiin jopa puolentoista kertainen määrä praktikoita nykytilanteeseen nähden. Järjestäjän kustannukset nousisivat arviolta kolmanneksella. Alalla ei ole työvoimareserviä ottaen huomioon eläinlääkäreiden osaaminen, ammatillinen suuntautuminen ja alueellinen jakautuminen. Työaikalainmuutoksella vaarannettaisiin näin ollen julkisten eläinlääkäripalveluiden saatavuus.

Useiden eri lakien samanaikainen uudistaminen aiheuttaa sellaisia kustannusvaikutuksia, joita ei ole vielä ole pystytty huomioimaan. Kuntaliitto esittää, että nämä vaikutukset tulisi kiireellisesti arvioida ja ottaa huomioon myös suunnitteilla olevien maakuntien rahoituslaskelmissa.

SUOMEN KUNTALIITTO

Tarja Hartikainen

erityisasiantuntija, ympäristöterveys

Liite1 KT muisto työaikalain uudistamisen vaikutukset kunnalliseen eläinlääkärijärjestelmään